seyyit nezir

RAST LA

sancıyor sözlerim

ISRARLA

SEYYİT NEZİR

1. BASKI : NİSAN 1977
DİZGİ-BASKI : GENÇLİK Basımevi
KAPAK DÜZENİ : Nihal YILMAZ
İSTEME ADRESİ :
1 — TAN DAĞITIM : Başmusahip Sok. Tan Apt. 10/2
CAĞALOĞLU/İSTANBUL
2 — P.K. 16 K. ÇEKMECE/İSTANBUL
3 — CEMMAY
4 — BÜYÜK DAĞITIM

sancıyor sözlerim

ISRARLA

SEYYİT NEZİR

NİSAN 1977

SANCIYOR SÖZLERİM

SANCIYOR SÖZLERİM

Sevgilim
Hüznünü ve öcünü
Ölünesi bir sır gibi saklayan
Düşmana kavî gözlerin
Çiçekler kadar
Işıltılı ve gürbüz sevincinle
Öğrendi dilim
Halkın geleceğini aklayan
Aşkı da.
Bu sözcüktür
Şiirin parıltısını canlatan
Duygunun kocası bilim.

Bilmelisin
Derik'i ne severim
Ve üvey oğludur o henüz ülkemin.
Ve onun, benim
Bir içim kaçak tütünle
Serinler dudaklarım,
Mahareti nasırlarına oyalı ellerden
Bir sarım tütün,
Serinler
Yüzü ağıtlara biriken
Kurmanç kadınlarından
Yüreğime mermiler boşaltan kederim.

Ve derim ki ben
Ey canımın can yongası
Eylem ve düşlerime sinen
Ey barikatlara gidişen karım
Sancıyor
Sancıyor sözlerim
Kalemimi kamçılıyarak
Ak kâğıtlara hışımla inen.

Bu dağlar
Bilmelisin istiklâl madalyası değil
Kaçak silâh yarası taşır,
Ve benim, cılız bir çocuklukta
Domates sandıkları
Ekmek küfeleriyle kavrulan sırtım
Andıkça çizgiler akıtarak yüzüme
Ağlarsa bundan ağlar
Filistin'de, Biafra'da, Derik'te
Tomurcuklara kalbim!

İşte sevgilim, adı geçen her şey
Yenen ve yenilen
Her deney
Öfkeye ve sevdaya borçlu gövdemi
Benden alır
Kavganın çeliklerine bağlar acımadan.

Yârim, yufka bir günle
Ve sulu gözlü kinle
Arkadaşlığı olmadı güneydoğulu çocukların
Hiç bir zaman dolmadı
Hayat ve sevgi harfleri
Kocaman yüreklerine,
Onlar alfabeye sahici bir tabancayla
Gözlerinde cesetten bir babanın
Silinmez fotoğrafı
Kalıtımdan
Başlar öfkeye,
Düşmanı ve dostunu adım başında kan revan
Tabancayla sınayan
Yeniyetme acının
Ölümdür alfabesi,
Ve yakalanınca bir kez aşka
Ah bilsen, o kekko sesi
Kavuşulmuş bir hasreti solur gibi çıkar
Kavlanan dudaklardan.

İşte adı geçen her şey
Gözlerine hınçlar topluyor
Ve güvenerek dayanınca onlara ağrın
Öfken
Makineye ter döken bir tuncu ansır
Bir de en yalçınını dağların.

Yağmurdan makineden, bilmelisin
Öksüzdür toprağı Derik'in,
Ağalar ki kente mazlum
Zalımdır
Marabaya, azaba,
Ve en küçük öğrencin
Kentli bir umut
Dağlı bir sabırla
Bilincinde sefaletin.
İşte bu en çok saplıyor seni
Niçin geri güneydoğulu
Ve niçin
Evlere annelere sınırlı dili,
Sesi niçin kısık
Neden asıktır öfkesi,
Ve bilincindesin, bilincindedir
Üvey oğlu ülkemin :
Soluk soluğa sıçrayacak güneş
Yâre yâre bağrından
İşçilerle onların.

Sevgilim
Sancıyor sözlerim,
Yüreğini yüreğime daya
Göreceksin
Görecektir bu halk
Yaslı dağlar da,
Kahırlanma sen
Acıyı ve yalnızlığı sevgiyle boya
Kıpırdıyorsa ellerin
İşlesin ko
Gözelerine oya oya
Çığlıklarını zaferin
Ko işlesin
Ve sen
Artık iflâh olmaz kertede daralınca
İşte yüzü hayatla karalanan çocuğa
Bir kekko de
Bak nasıl öpülcektir gözleriyle gözlerin,
Alyuvarların bak nasıl çoğalır
Bak nasıl
Yarın
Yarasına merhem gibi barikatların.

ŞİİRİM AÇILIR

Biliyorum
Ünlü bir güne gönüllüyüm,
Biliyorum
Yanığıyım şiirin ve hayatın,
Huyum
Onlarla güzellenir
Onlarla teğellenir biliyorum.
Ve ben, şimdilik
Sadece şiirde
Ancak onda terlerim
Ancak mısralarla ellenir yüreğim.
Ve kadını, çocukları
Emeğin nasırını
Mısralarla anarım,
Mısralarla
Şimdiden yaşar gibi olduğumuz hayatı.

İçimde çalkanırken o günün pınarları
Cılız bir sesle
Ürperirse mısralarım
Yanarım
Boşuna ezdi harfleri kalbim!
Ve yanıyorum
Ürküyor mısralar ellerimden
Mektuplara yaraşamaz çünkü ellerim.

Bahar!
Ağaçların sancısı beynime vuruyor
Ama şiir
Mızrap vuruşlarıyle kederin
Şiir
Ben bu şiire boşuna yorulurum.

Duyarlığım gergin
Ve sezdirmeden çekiliyor kanım,
Anlamıyorum
Ekmeği, toprağı ve teri
Bunca severken
Bunca çiçekliyken insanlara her yanım
Nasıl da Mayakovski'ye
Hayret
Nasıl da özeniyor canım!

Oysa sesimin
Yankısı olmalı
En azından karımda,
Dokunmalı bir acının yapraklarına
Başararak alanlara hıncı
Hüzün
Solmalı.

Örneğin Kürt kadınlarından
Zindanından onların
En çok da Fate teyzeden
En çok da onun
Yüreğinden havalanan türküyü
Aydıl'ı
Parmak kalınlığında tütünle
Sesime sarsam

Bana birşeyler olur
Havalanır yüreğim daraltıdan o zaman.

Şimdi onun yakasına
Kaçırılmış bir sevinç olmalıyım,
Yitmedik umutları vardır
Umuduna kan gibi dolmalıyım.

Bilirim
Kahır birikintisi ellerinden
Bana bir çay yapar ilkin.
— Silkin ey ufalmış koca yürek
Silkin bu toy kahırdan!
Umudu bocalatmak
Yakışmaz ciğerine yiğidin!
Bak, ben...
Burda ağlar
Ağlar çünkü kadınlığın
Onmamış yarasından sızar ağlamak
Çilelere
Civa gibi yaşlar fırlatarak.

Çamaşırı bitmiştir Fate teyzenin.
Daha doğrusu, benim
Gençliğimi sızlatarak
Kirlettiklerim.
İşi bitmiştir şimdi
Sabun kokar buğulanan elleri.

Yiğidim
Mızrak gibi batıyor şuramda Dersim!
Derdim
Günden güne çoğalır da azalmaz.
Dünya kahpe
Yiğit öksüzdür, benim bildiğim!
Yaşım altıydı
Yada yedi, -
Kurşunlar baboyu
Sağnak gibi eledi.
Sanmıyasın toprağa
Kocamanca, şuracığıma gömüldü.
Aneyi bilmem,
Ben onun ölümüne dirilmişem.
Kütahya'nın bir ayazı olur
Sanırsın bir pıçakla suratın
Derin derin oyulur.
Sürgünden sonra Çınar'a geldi Apom!
Biji o sıra ne fayda görmeyince
Dalından sarkan bir güldü ki
Erirdi ince ince oğlanlar
Çeşmeye gidişime.

Hayırsızın hayırı ilk gecedir
Sonrası işkence.
Ölünce bebem de
Geride düşünecek neyim var!
Erkeği de bir, ciğerliysen
Kadını da,
Hür kotarırsan ekmeği
Kahırsa da yediğin
Yiğidim
Güzeldir.

Fate teyzem benim
Ne eldir ki senin ellerin
Dokundun ya
Şiirim de güzeldir.
O senin aşka amansız hasretin
Türküye sığar mı
Türküye,
Göğsünü döve döve..

Ah, sen ağıdı yeniyorsun Fate teyze
Umudu diriltiyorsun,
Hem de bak
Acıları eze eze.

İşte şimdi açılır benim şiirim
İşte kahpe dünyaya
Yeniden diriltirim
Hem de nasıl
Her göğse yakışan
Irmak gibi kıvır kıvır
Akışan, gür
Yürekleri kaplayan duru bir şiir.

AÇLIĞI SARGILAYAN

Bitti mi nedir ateşi
Yakmıyor cezaevinin parmaklığını
Şiirden yatılmıyor,
Darağacını ufalayıp
Hayın kurşunları geri sektirmiyor,
Minderine kıvrılmış yatan yüreğe
Acı çektirip
Sıçratmıyor greve,
Harlamıyor, bitti mi alevi
Şiirden yatılmıyor.

Oysa hüzne
Zulme direnenler içerden
Hasretle şiir bekler
Silkelenmez sigarayla ne de olsa kahır,
Film seyredilemez ama orda
Özlenir şiir umuda,
Şairin de mutlaka olmalıdır
Potasında kederin ergitilip
Dirence biçimlendiği şiir.

Bulanık acıya karşı
İkide bir
Hırçınlaşır genç şair,
Oysa sıçrattığı
Yeni sözcüklere sarınmış
Özü yıprak
Sayıklanan duygularla hurda bir şiir.

Öfkeye, umuda, bilince ve aşka
Mısraları sağımlı, nasırlı sözcüklerle
Hayalleri şıpır şıpır ter
Yırtıcı bir şiir
Çekici örse ilk mısrada çarpıştıran
Sesi ayakta şiirler gereklidir.

Sonsuz bir şairdi Nazım
Lorca, Josef, Neruda, Jara
Sonsuz bir şairdi Mayakovski
Ahmed Arif, Cigerhun
O da sonsuz, hepsi de
Bu genç ırmakta gürleyenlerin.
Ve ekmeği didişmeyle sunduğu tepside
Haykırıyor hayat, ben de sonsuzum
Yürüyüşüme yoldaşça bir ses arıyorum.

Sen ey, zincirleri
Telâşa sokan Güney,
Bilincindesin sinemanın
Bilincinde, hayatı
Görüntülere taşımanın.
Ama şeytanlar da
Dolaşık, sığ bile olsa
Karınca yüküyle taşıdığının
Bilincinde gözümüzün şeytanları da,
Haklıdırlar
Paslanırken kelepçe
Çürür belki oranda seni dayandıran gül de!

Bilekleri kınalı dostum
Aklında olsun
Bundan sonra
Yaraları ve açlığı sargılayan
Sinemadan geri kalmaz şiir de.

BİR FOTOĞRAF

Bir fotoğraf duruyor karşımda
Amerika'sından dünyanın
Dost bir fotoğraf
Takmış gözlerini kavgaya
Duruyor karşımda.
Bir karaderilidir o
Bu yüzden zencidir her sömürülen
Ve işte bu yüzden bir beyazdır o.
Sesi
Sesimizde koro
Saplıyor gözlerini gözlerimize
İsyana kışkırtıyor bizi,
Elleri
Tutmuş çenemizi.

Dağılmış alnındaki sis
Fotoğrafta bile kıpırtıdadır
Angela Davis.

Bir fotoğraf duruyor karşımda
Mitinglere salınmış
Sesinden ter akan militan bir fotoğraf,
Halkımın can düşmanı Amerika'dan
Kardeş bir fotoğraf,
Tutup şiirimin kolundan
Ezgisinde meydanlar yaratıyor.

Dağılmış alnındaki sis
Gözleri kor
Angela Davis.

Bir fotoğraf duruyor karşımda
Can gibi dokunaklı bir fotoğraf,
En acılı karnından ülkemin
Can gibi karşımda duruyor.
Namlusu
Düşmana zindan
Gözleri bütün karanlıkları
Yaran bir fotoğraf.
Resmin sanat gücünü
Yerle bir ediyor.

Halkı sinemada yürüten deney
Acının ağıdıyle
Yılmaz Güney.

Bir fotoğraf duruyor karşımda
Hıncını kucağına yaslayan,
Sakalları bir hasreti aydınlatan
Direnen bir fotoğraf,
Ve yüzü
Güneydoğulu çocukların yüzüne
Kurtuluşun yüzü gibi sevinçle yatan
Sessiz bir fotoğraf
Her yeri ayaklanan.

İşte bu an
Öpesim geliyor sevgilimi alnından,
Can havliyle dayanıp
Omuzuna halkın
Öpmek hayatı en acılı yanından.

EMEĞİN DOĞASINI

Nesnelerin doğasını fizik
Eksiksiz bilir oyasını atomların,
Elektriğin hızını ve buzun ergimesini
Adı gibi bilir
Maddenin her biçimini.
Ama ona bir de
Özgül ağırlığını sorun
Emeğin,
Görün
Ne kadar kördür o koca fizik
Karşınızda
Ne kadar ezik.

Yüreğin yapısını biyoloji
Çilesini sinirlerin
Yanlışsız tanımlar
Hücreyi lamel üzerinde,
Bakın, ne kadar dalgın
Terin nedenini bilir de
Bilmez
Niçin ters olduğunu aktığı yerin,
Dolaşımı ebzerindedir de
Unutkandır
Konu alanda akışına gelince kanın.

Dışında ne vardır matematiğin
Neyin çözmez ki denklemini
Ama ona sakın
Artık değer sonucunu sormayın,
Dünyanın binlerce çözülmedik yanı varken
Tebeşiri kalır mı, işçilerin
Nasıl sonuna geldiklerine ayın.

Gaz, tuz
Ve bazların kimya
Hangi dönüşümünü bilmez,
İyi ya, hani deneyi emeğin
Çalışanın teri
Neyle bileşime girer
Neye dönüşür
Her şafak
Sekiz saat
Akan ter?

Peki şiir
Ya şiir nerdedir,
O mu
Hergelenin biridir o,
Yıldızlar, çiçekler ve kelebek
Yüreğine üşüşürken
Yetinmez de
Emeğin doğasını arar o,
Bu yüzden halkın ekmeğinde
Ve bir de hapislerdedir
Hain!

SEVGİNİN DAĞLARDAKİ KALBİNE

Çekilmez bir hüzün
İğdiş edilmiş kanın hüznü
Yolunu gözlerken dağlar.
İşçi ve örgütlü çığırında öfkenin

Dağlar ki koynu yiğide ev
Acının cahil tüfeği Atçalı'nın
Sadık ve dinç karısıydı,
Tutarsız bir dölle hâlâ o dev
Doğurmayı tasarlıyor rahminde.

Bir daha ezberlemeli
Aşkı damıtan
Alanlara makineden ses getiren türküdür,
Ahı alınmışın direnci ilkin
Kendi alnında açan güldür,
Her bir güzelliğinse canı
Acıya beşikten aşılı halkın
Dayanın bağrı.

Ve yüreğin en kullanışlı deminde
İşçi ve örgütlü çığırında öfkenin
Şehrin bir bölgesinde
Henüz ölü ve kitaplardadır aşk
Hırçın, yeniktir dağlarda.

Bolivya dağlarında adını ölümün
Coşkun türkülerle tüfeğine nakışlayan!
Kalın kitaplar gerekmez,
Mayhoş tadıyla ısırdığın
Artık bilinmiş bir güzelliğin bedeli
Senin ellerinde ateşli
Ama doğumsuz bir güldü!
İşte ondan öldü
Onca aşkla Ernesto.

Ayni ağız dolusu sevdayla
Sevginin dağlarda atan kalbine
Şimdi de var gül uzatan,
Dağ çiçeğinden daha genç hayatını
Toprağa kahırsızca boşaltan,
Hâlâ var
Yayı gevşek tetik gibi erken
Aşka acele eden.

Oysa çıplak omuzlarıyla dağlar
Emeğin tulumunu giymeden düşenlere
Yorgun, acıyarak ağlar.

Bu dünya
Her sesi birbirine sarmaşan
Ve bir akarsu kadar yalın
Bu dünya kazanılır
Sıkı sıkı sarılınca gövdeye hıncı.
Titreşen her dalın.

Bu dünya kazanılır
İşte duralasa da bazan
İşçilerdir bugüne habire vuran,
İşçilerdir
Eyleme durulanmış ağızla
Sana haber salan
Sevginin dağlardaki kalbine.

AYDIN KÜÇÜK BURJUVANIN ZORUNLU İNTİHARI

Her yeltenişte bulutlar
Sağnağa dönüşmüş gözyaşıyla boşaltır
Göğün sancısını,
Ve gök rahatlar
Aklanır kederinden, kirinden.

Böyle bir girişe gına gelen dost,
Bilirim şiirden medet ummadığını
Gözden çıkarılmış bir gayretle olsun
Gene de dinle!
Sana elbet ağlamayı önerecek değilim,
Hem çağımızda kime vergi
Bunca ucuz değişim,
Hele ellerindeki yalım
Aşkın bir sonuçsa doğayı
Haliyle utanırım.

Olayların yağmur inişi
Örselerken kırımlara dolanan yüreğini
Örselerken maden yaprağı gibi
Elbette aşktır acının direnişi,
Ellerinin sürçmesinden
Gebe kalan hüznün belirttiği aşk.
Ancak
Göğü gizlice yıldızlardır
Ağlamaya kışkırtan
Gecenin art niyetini hırpalıyarak.

İşte şiir, bir nebze olsun
Kışkırtıyorsa
Yeni ve yıkanmış bir aşka seni
Önerim
Ne varsa gövdende önceye dair
O kirli ve sıska yönleri
Yönelt onları intihara,
Ellerine
Mekiklerde üreyen çizgiyi ara!

Şurası mutlak,
Çiğnenmiş çiçeklerin kutladığı yüzünde
Acıya karşı bir köz demeti kalmıştır mutlak
Bir köz demeti
Her dokunduğuna kök salarak.

Yasağın kilidini kıracak adın
Fabrikada ve pullukta
Yer almıştır nasırlarla imzası,
Gerekli ilk adımı at
Parmaklarını nasırların mürekkebiyle donat
Ve kavra o yalımı,
Çünkü aşkta emeğin
Hızını olumsuzlayan her sapma
Acıya alışkın, geri
Ya da sipsivri çığlık olsun isterse
Kurtuluşa sıçratamaz kitleleri.

Özellikle hep
Yalnızca yüreğini kullanan dostum
Yumruğunu bir ikircikle!
Tanığım
Yoksunken bile Partiden
Anıtlaşan Haziran.

Bir de sen!
Bilincini düz kitaplarla
Nazlı bir çocuk gibi
Kapı ardında emziren!
Yüksek sesle okunmaya
Öksüz bir kıvılcım olsun
Miras kalsın diyorsan çelimsiz gözlerinden
Kaygan saflarda değil çelik saflarda diren

Kurtuluş
Çağdaş kahramanlıkla
Kitleden barikat kuruş,
Ölümün her türlüsüyle
Yakınmadan zulmün kurşunlarından
Kalabalık bir duruş!

Kurtuluş
Ağır ağır çoğalan
Damla damla sağılan
Kavganın örsünde her bilince dağılan
Sağır ve en son vuruş!

İşte dost
Bizi buna götüren
Yanlışın kirlerinden arınılan intihar!

İşte herşeyin dost
Herşeyin özeti vardır,
Kalbimin özeti halk
Ellerimin varoşlardır!

KOLTUĞUMDA KİTAPLAR

Cânım dost diye
Kitaplarda ve alanda
Böyle girmelidir
Yüreğin mengeneye,
Karşında hep
Yüzünden ter boşanan
İnsanlar bulacağına göre.

Yüreğin şaşırıcak mı gene
En ucuz ter olsa bile şiirler
Yoksa taşırıcak mı
Kanını mısralarla dışarı.

Hadi cânım dost
Ölen bir çocuğun ekmeğe dönükse gözleri
Suya damlıyorsa tozları solan çiçeğin
Bir mitinge boşverilmez
Eksilemez şiir yumruklarından.
Arandığın zaman
Bir kitap da bulunsun mutlaka üzerinde
İşkenceye karşı okunan
Satırları direnen bir roman.

Korkuyorsun yüreğin şaşırıcak mı gene
Sıcak ekmek tadında
Kitaplar çıkınca basımevinden
Aşırıcak mı odalara
Ellerini yârin evinden.

Yârin evi
Kapısı çelik örülü
Kasları zulme gerili yiğitlerin okulu,
O kapıdan içeri
Nasırları harflerle çelikleşerek girer
Emekçilerin de kavga süren elleri.

Kim demiş harcıyor ellerini
Şaşırtıyor yüreğini koltuğunda kitaplar,
Yürüyüşe ağırlığını koyunca tüfek gibi
Karanfil kokan terinden
Ellerinden okuycaksın dünyayı,
Haber alınca yârinden
Yaracaktır kayaları hücrelerin
Toprağa bile sarınsan
Oynayacaktır yer yerinden.

AŞKA DA

Aşka da dost, aşka da
Çeliğin sızlattığı parmaklarından
Düşmana sivriliyorsa göğsün
Sayımızı çoğaltan oranda
Aşka da yer var unutma.

Aşka da dost, aşka da
Kazanılmış bir grevden döndüğün anda
Gerekiyorsa gerginliğini dindirmen
Bir ilişkiyi daha kurtarmak için
Aşka da yer var unutma.

Aşka da dost, aşka da
Henüz çıkmışsın mapusaneden
Yeni marşlarla karşılanarak
Toplantıya katılmışsın hemen
Silmek için yüreğinin tozunu
Aşka da yer var unutma.

Aşka da dost, aşka da
Kuşatılmış bir geceyarısında
Koltuğunda tomarlarla bildiri
Varoşlara gidecek haber dolusun,
Sert bir dille konuşmanın işbaşında
Mührünü gecikmeden vurmalısın,
Telâşlanma, birbirine dolaşmasın ellerin
Gözgöze geldin diye sevdanla,
Vaktini şaşırmıyorsa kalbin
Görevin kalmadıysa başka
Aşka da aramızda yer var unutma.

Aşka da dost, aşka da
Ekmeğe pankartlar hazırlamışsın
Mitinge boyanmışız binlerle
En kötüsü bir sigara içimlik zamanda
Helâlleşmek zorundasın karınla
İşte orda, işte orda
Gecikmiyor, hayatı bırakmıyorsan zorda
Aşka da mutlaka yer var unutma.

AŞK ASILDIR

Zerdalinin gidişi nasıldır
Köklerinden yeryüzüne,
Aşk öylesine asıldır
Kıran kırana bir yaz sabahı
Yayarken ekmek şavkını
Tuz boyanan benzine.

Bir böcek, başı dönmüş
Kaçarken papatyanın genzine
Döl sevinci bırakır nasıl,
İşte aşk öylesine asıl
Mayhoş bir acı bırakır
Kor düşerse yüreğine.

Harflerle çizilmiş nasırlı bir el
Yakışırsa nasıl
Sevilen bir kitabın önsözüne
Aşk öylesine asıl
Yakışıcaktır yürüyüşlerle
Tornadan geçirdiği yüzüne.

Bir vidanın döne döne
Somunla direncinde nasıl
Şehvetle çalışır makine
Aşk öylesine asıl
Mermiler aksa göğsüne
Sevdalınla yasıltır.

Düşündün mü hiç nasıl
Bakır teller birbirine
Sarıldıkça sarsıcıdır,
Hidrojeni oksijenle
Suda söndüren ne,
İşte aşk öylesine asıl
Döllenmiştir maddenin
Eyleminde can özüne.

Bir greve güç veren ne
Nedir işçileri kardeşçe deren,
Hançer kahpece girerken derine
Aşk değilse nedir kardeş
Korkuyu en olmadık yerde gideren
Geçen ölümün yerine.

Odur kavgaya su veren yoldaş
Yürek onsuz katlanmaz
İşkenceye ve neştere,
Bir marşa vuruluysan, bir mitinge
Aşk atlanmaz,
Seni sloganlarla
Orda ayaklandıran ne?
Karım
Hayattan aşırılarak
Yarım bıraktığım yerden
Kalbinde yanık izleri
Eteklerinde kan
Işıldatırsa Parti saflarına
Demir ve güllerden
Varoşlarda yepyeni bir can
Aşk asıldır arkadaşım, haklı olarak
Çekilmiş en güzel acıdır,
Silme kinle, doğan günün
Başlangıcıdır
Yüreğin kışkırttığı ilk isyan!

SEVGİLİMİN ADI NE

Havaya kir yağıyor
Bir solukluk zamanı
Göğsüne toplanan kanı
Yüzündeki isyanı
Kara zindan sağıyor
Sorun şimdi siz bana
Sevgilimin adı ne

Yerin kulağı dedim
Caddelerin darları
Evimin duvarları
Yazımın satırları
Gözleniyor yiğidim
Sorun şimdi siz bana
Sevgilimin adı ne

Grevler olmasaydı
İşçilerin direnci
Ellerinin sevinci
Parlamazdı bilinci
Alanlar dolmasaydı
Sorun şimdi siz bana
Sevgilimin adı ne

Burjuvanın yasağı
Yakmaz bizim tenimizi
Kında saklı kinimizi
Halka antlı günümüzü
Yanıltamaz duvağı
Sorun şimdi siz bana
Sevgilimin adı ne

Havaya kir yağıyor
Daha nice yağacak
Kabuğunu ey zulüm
Soyun ki kırbacında
Patlasın benim gülüm
Sevgilimin adı mı ne
İri açık harflerle
Yazılıdır okuyun
İşçilerin göğsüne

AMANSIZ YENİLENEN KANLA

Gün olur
Kıskıvrak yakalandığın olur
Ardarda kullandığın
Sözcüklerin, harflerin çengelli boğuntusuna,
Gün olur
Kavganın oğuntusu da
Yadırgı gelebilir sana,
Dumanlı, karbonu yoğun
Sözlerden izmarit çoğalan bir tartışmada
Yenik umutlardır soluduğun,
Mekikler bezgin değildir ama beynin
Kanıksanmış düşünceler dizmekten
Bir an bezgin olabilir,
Ellerine hep ayni yumruğu iletmekten
Sinirlerin
Gına gelebilir,
Ve sonra tezgâha ayni sesi çizmekten
Sadece bir uğultu algılar kulak zarın,
Daha da önemlisi
Yarın dediğimiz şey, yarın
Ve en çok sevdiğin
Gözünden eksilmeyen üç fotoğraf
Marx, Engels, Lenin
Enikonu sakallarıyle gözünü kertebilir.

Enikonu yüreğin
En fırtınalı günde sorumsuz, kolay
Seni bir başka güne erteler,
Artık hiçbir olay, hiçbir şiir, hiçbir ezgi
O an kıpırdatmaz onu belki,
Seni hiç başıboş bırakmıyan
Pusuları mutlaka kıvrandıran sezgi
Hani o işlek adlar
Her dökülüşünde dudaklarından
Kimi yangındır sıçrattığın
Kimi kar
İşte onlar bile, ancak
Tadılmadık bir öpüş kadar hatırdadır
Çünkü an olur belleğin yılgın
Yol kavşaklarından beter tıkanır,
Sonra ikide bir suya girinen
Ama çarçabuk kirlenen şehir
Gözlerine kan içinde dökülebilir,
Hep ayni yarayı kurcalıyan haberler
Yani o yorumsuz keder
İşte her gün daha sert çevrildiğin
Apansız ölüm
Duyarlığını sadece teğet geçebilir
Ve iri ekmek çığlığı çocukların
Gün kavuştukça daha sivrilir.
Bilincine kablolarla sardığın
Evet, o da, Parti
Devrilir umudundan
Miyadı dolmuş kadavra gibi,
Artık bütün bunlarla kendi yumruğun
İnecektir, örselenmiş
O militan gövdene.

O zaman, evet, bininci kez gene
Şunu yanıtlamalısın sen:
Sen, o, ve daha birçoğu
Hayatta daha birçok gücenik giden
Ölsen
Hem de kendi sivrilttiğin bıçakla ölsen
Gene sürmiyecek mi kavga
Emek, su, acı ve çiçek
Gene sürmiyecek mi
Hayatın sütünü sağmaktaki gelecek?

O zaman
Sayısız ayrıntılara kurban olmadan
Haydi, işçilerle yeni bir dengeye
Bir grev barikatına tartıl,
Haydi, koltuğunda yiğit bir roman
Tırman
şafağa,
Göreceksin:
Damarlarında amansız
Yenilenen kan
Çakılmışsın hayata bir mıh gibi
Cevherin küçük, eserlerin kocaman!

EYLEMDEDİR SEVDAMIZ

Ağaçlar susmuş
Rüzgâr donuk
Dağlar hıncı asmış
Köyler umudu kusmuştur,
Hep ilerlediğini umduğun şehir
O da gerilemiştir,
Ama sevgilim
Yine de gerilemiyecektir
Fırlamışsa bir kez ciğerlerinden kinin.
Öbür yarısı ellerimin
Sevgilim, işte öyleyken bile
Aksatma, acıya yine eğil!
Kaçırma bilincini.
Çünkü öyleyken bile
Yaşamak angarya değil.

Unutma sevgilim, hiç kimse unutmasın
Yüreğiyle kıpırdıyordur doğa,
Sendeliyerek de olsa
Dayanarak da
Duyulmadan yürür o.
O yüzden, korkuyu cehaleti
Altmışında yenen Ana'sı
Gorki ustanın
Eksilmesin gözünden,
Düşürme yüzünden umudu ve beni.
Çünkü öyle bile olsa
Kasığına korsan acılar
Dolsa bile sevgilim
Kavga ve ben
Angarya değilim.

Duyuyor musun
Dünyanın dört yanında
En çetin sancılarla
Eylemdedir sevdamız.

İşte İspanya
İşte Portekiz!

ISRARLA

ISRARLA

Kavganın alnında ne güzel durmuşsun kardeşim
Dağıldıkça topluyorsun ellerimi,
Yılgınlıkla görevini ertelediği an
Uyarıyorsun gecikmeyen baharla,
Bir sen varsın yıkıntılarda kalmayan
Direnmeyi ören
Israrla.

Kavganın alnında ne güzel durmuşsun kardeşim
İşte doluyorsun damarlarıma,
Dokunaklı ezgisiyle bir başına kahır
Ancak damar tıkanıklığıdır
Türküsünü şaşırtan
Kanına,
Kitapları burjuva bir yararla
Öğrenmeyi koymuyorsun yanına
Partisiz beynimin
Israrla.

Kavganın alnında ne güzel durmuşsun kardeşim
Kalbim sıkışıyor kimi gün
Kaçıyor suya girmekten,
Mitinglere birikmeye alanlarda
Onu bildirilerle ayarla,
Zorla
Üye yaz savaşa
Yanlıştan arındır
Israrla.

Kavganın alnında ne güzel durmuşsun kardeşim
Zaman da çoktan uyandı
Gereksiz harcatmıyor kendini
Ve o dün kefensiz koyandı
Eyleme acemi deneylerle gireni,
Tutarlı bir aşkla bilincimizi
Grevlerden sağılmış bir aşkla
Göğü delen bir şafağa kararla,
Türküleri yeniden aşılıyarak
Gönüllü bir sese vardır
Israrla.

PARTİLİ İŞÇİNİN MARŞI

Şu dünyanın kalbinde emekten dağlar kurduk
Hayatın akışına işçi damgası vurduk
Mitingte grevlerde tarlada fabrikada
Zulmün yangınlarına yılmadan karşı durduk

İşçiyiz biz tarihe bilim oldu adımız
Parti önderliğinde tümümüz tek adamız

Yüreğimiz öfkeli faşizmin zırhlarına
Nasırlı ellerimiz hazır işe kavgaya
İşçiyiz yarınların umudu öncüsüyüz
Yürü emek ordusu sosyalizmi kurmaya

İşçiyiz insanlığa kurtuluştur adımız
Parti önderliğinde savaşmaktır andımız

Çöktükçe üstümüze demir ökçe sancısı
Saplanır göğsümüze sefaletin acısı
Yitirecek nemiz var bir olalım arkadaş
Haykırıyor Partimiz kurtuluş yolu savaş

Parti demek biz demek, alsın öcünü emek
Şafaklarda sosyalizm bayrağıyla doğarak

MAYISTA PROLETARYA

Bıçak deriyi yardı,
Varoşlardan
Oluk oluk aktı
Newyork'ta Proletarya,
Binlerce granit kaya
Koparca dağların doruklarından
Meydana ardarda vardı,
Newyork'ta
Sekiz saatlik işgünü
Ekmek ve hürriyet için
Karanlığın yuvasını sardı proletarya.

Dövüyor Parsons
Kalelerini sömürünün,
Ocaklardan getirdiği madenin
Döküyor sözlerine güllelerini,
Ayıklanıyor mezbelelerden
Kıvılcım çiçeği
Köleliğin.
Yarını
Yırtarak öfkenin
Dikenli kalın zarını
Yartı proletaryanın göğsüne,
Işıltısı çelikten
Bıçkın işaretini
Yaktı yürüyşüne samanyolunun:
Kalkın! Günüdür bugün!
Kanınızdaki ateşi
Amerika'nın
Göbeğine yakın.

Bu öfke
Henüz cahil
Delikanlı ve atak,
Bu öfke çırılçıplak.
İktidar
Yıldız kadar parıltılı
Jüpiter kadar uzak,
Lâkin oraya
Geçerek met ve cezirlerden
Uzun yollar ve yıllar
Denizaşırı gönüller
Tel tel bağlanarak
Damla damla akan ter
Mutlak
Varılacak!
Gerili yayında çünkü bu öfke
Her mayıs
fırdolayı
sıçratarak havayı
Kazınmaz izler bırakıcak
Suda ve tayında.
Şimdi şehir
Gemileri, bacaları, upuzun bulvarları
Anıtları ve dolarlarıyle koca şehir
Kırkikilik bir postal kadardı,
İçinde proletaryanın ayakları.
Sokaklar
Öfkenin buharına
Damardan daha dardı,
Çatlıyor kitlenin basıncından
Newyork'un duvarları,
Hıncından
Çınar ne ki
Volkan yaprakları gibi savrulur
Koca şehir.

Ve ne çok polis vardı,
Bobinlerde
Günde iki gün örselenen çocuklar
Direncini bir sır gibi açıklıyan kadınlar
Yani bütün sinirleriyle proletarya
Sendeledi bir
Ateş sağnağı altında.
Burjuvazi attı kolundan
Yüzyıllık metresini,
Korkusunun
Tül perdesi demokrasi
Göz kırpınca halka da
Attı olan vahşetiyle kolundan.

Ve kan
Gülün tomurcuğu delişince kahraman
Sıyrıldı kınından,
Yattı insan seli
Beton yüzüne şehrin.
Ölüm, zehrin
Kirli tırnaklarıyle
Yayıldı varoşlara.

Mayısta proletarya
Bıraktı rahmine yoksulluğun
Geleceği ışıldatan
Milyonlarla âsi can.

Mayısta proletarya
Berlin'de, Moskova'da
Roma'da ve Paris'te
Balkıyor dünyaya
Sömürünün
Artık her yerini acıtan
Koca savaşçılarla.

İŞÇİNİN DİYALEKTİĞİ

İki türlü gelişiyor ellerim

Tezgâhta iyi işliyor ilkin
Hammaddeyi ustalıkla çeviriyor hayata,
Kolaylığını yakalarken işin
Üstüne mekik izleri de sıçrıyor,
Bir yandan mülkiyetin harcıdır ellerim
Öteden ezberletir ona kavgayı
Grevlerin oyduğu kin,
Korku narinleşir
Öfke derinleşir
Dönüverir savrulan bir yumruğa.

İki türlü gelişiyor gözlerim

Bedenim terler, ıslanırken gömleğim
Daha yaratılmadan ürünler
Gözlerim onları
Sermayenin damarlarında düşler,
Taşınıyor diye kollarımda
İşgününden artakalan
Son kan da
Sanıyor mülküdür
Özgür!
Bir de var ki, tepindikçe ağrısı
Merceğinde parıltısı çoğalır
Silerek yanlışı doğru görüntülerle
Gürül gürül çağrısı Partinin
Işıldatır
Gözlerimi ağır ağır.

İki türlü işlevdedir dillerim

Daha dünden birkaçı
Sarı ağızlardadır,
Ama biri var ki
Bilimin damgasıyla
Milyonları derlemiş kıvrımında
Sermayenin emekte gönlü var
Karşısında hınçı sınıfımın
Heyheylerle örülmüş ateşten duvar!

İki türlü işlevdedir güllerim

Bir yanı kardeşlik, sevda ve demir
Kavga ve barut öbür yanı,
Kıstırılmış, en çaresiz umut
Harman olup selimizde yürümededir,
Zincirleri kıra kıra
Bütün yurt
Dölleniyor tek ses
Tek yumrukla!
Acıya mayısla öfkemiz düşe
Yaşamayı kardeş kılan savaşa!

ONBEŞ ŞUBAT

Haydi arkadaş,
Omuzlarında üç
Yüreğinde onbin çocuk taşıyorsun,
Evinde müzmin bir çekişme her gün,
Yıllardır giydiğin ceketinde
İşte saçlarına da üşüşen
Tebeşir tozları taşıyorsun,
Karşılığı ne?

Haydi arkadaş
Yıkanma günü bugün.

Omuzlarında üç
Yüreğinde onbin çocuk taşıyorsun,
Evine her gün
Yüz gram et, beş ekmek
Avuçla yiycek
Paketle sigara taşıyorsun.
Haydi arkadaş
Önemli bir duraktasın,
Silkele bilincini, hızlan biraz
Ve işte hayatı eşiyorsun.

Omuzlarında üç
Yüreğinde onbin çocuk taşıyorsun,
Sorma artık, cevap ver
Yerin neresi
Gerçeklerin yumağından
Nedir senin ördüğün,
Ayır yanılgılarla ürkekliği göğsünden.
Bil ki birlikteysen halkla
Öncüye inanıyorsan
Köhne oyunları, aldatmaları
İşte aşıyorsun.

Haydi arkadaş,
Omuzlarında üç
Yüreğinde onbin çocuk taşıyorsun,
Sorma katılır mı diye
Ölümlere bir ölüm daha
Geçit verirsen faşizme
Fırlarsa kurtları sokağa
Hepimizden mutlaka bir parça kan alır.
Korkuyu boşuyorsun işte
Çünkü surları zulmün
Yüzbinlerin sıkılı yumruğuyla yıkılır.

Haydi arkadaş,
Yıkanma günü bugün
Onbeş Şubat,
Devrilsin diyorsan bu köhne hayat
Dersleri en güzel bilgilerle
Diplomanı eylem notlarıyla donat.
Aşıyorsun işte bak
Emeğine vurulu kelepçeyi,
Ve dahası farkındaysan
Asıl şimdi
Bundan sonra yaşıyorsun
Kalbinde halkın.

KIYAFETİNDİR

Merhaba dost, ilk değil
Kaç geceyarısı çalındın uykudan,
Karın ve çocukların uğurlarken
Direncin sağlığıydı yüzlerindeki
Armağanındır
Acıyı şaşırtan.

Çözüldü hayatın şifresi
Öğretmen duyarlığınla kollarına aldın
Saldın meydanlara gencecik,
En son bir öğle üzeri
Esirgeyerek yolları
Gözlerindir bantlanmış
Uzağımızdan sessizce götürdükleri.

Gizlenmez dost
Acıktırıcıdır gerçek
İmza ve mühür
Zavallı belgesi yalanın
Gövdende
Silinmesin izleri yaranın
Kıyafetindir
Halkına en güzel ödül.

Köylerde hüzne bulanık
Satır araları da okunurken İmam'ın
Saz gönderiyorum sana,
Çok görmemişlerse bir ranzayı
Bağdaş kur üzerine, çalasın diye
Yüreğinin sesini.
Evindir
İçim yırtılsa da övünerek.

Gazeteler yazmasın varsın
Sayfalarında en ileri manşet
Hurda bir sevgi üstünedir,
Umarım yalnızlığına bu yalın şiir
Devandır
Halkın sabır ve ter kokusuyla.

TÖB-DER MARŞI

Kıyımların örsünde alanların göğsünde
Ellerini harflerle ateşe taşıyanlar
Geleceğin yüzünü aydınlatan her günde
Yürüyoruz her seste çelikleşen bir karar
Öğretmeniz işimiz hayatı ışıldatmak
İşçiler, emekçiler, yandaşımız bütün halk

Bilgiyi emek gibi bilince taşıyarak
Emek üretmedeyiz karanfil gibi kıvrak
Kolların billûr kası bilgisiz neye yarar
Kavgada biz de varız zindana gül oyarak
Öğretmeniz hayatı ışıldatmak işimiz
İşçilerdir, halkımız, ekmeğe yandaşımız

Okullarda binlerce tomurcuğun kalbine
Yurt sevgisi aşılar sözümüzde her satır
Öğretmen kıyılsa öldürülse de yine
Zulmü kurcalıyarak yarını aydınlatır.
Öğretmeniz işimiz hayatı ışıldatmak
İşçilerdir, halkımız, sarıldığımız bayrak.

GECEKONDU

Gün
En son dilimini de indi,
Gölün bitip
Tepelerin dikildiği gökte
En son kızıltı da
Sindi yuvasına.
Kaçıncı hüzündü bu
Tuzlu örtüsünde gölün
Başladığına sevinen,
Kaçıncı gecekondu
Koyulurken karanlık
Yamaçta ürkek
Ve telâşlı devinen.

Gecekondu, ey
İçinde hayatın indirimli barındığı
Çilelerle kıvrımlanan
Ey acemi yontu!
Picasso'dan daha derin
Dertli, konuşkan
Evet, yontu!
Kente göçen hayatın, çıplak
Birketlere sarındığı.
Dayan
Omuz ver komşuna
En belirli ölümden
Kahırlıdır yıkılmak!

Ey, karşımıza
Evimizin gözbebeğine oturan komşu,
İçini yemişler
Kabukları kaldı sana
Koca kentin.
O da çok
Yarına kalmaz
Koşuşurlar yıkıma!
Toparla benzerini,
Bir onlardır dostun
Bir de kendin.

Hadi, gözlerinde pankardın
Daha durur musun
Yürü kıpırdanan kalabalıkla
Konut hakkın için
Alana.

YENİ BİR GÜNÜN ADI

Aşınıyor gün
Surların burçlarında,
Haliç
Sanayi artıklarıyla şehrin
Kaşınıyor
Yağlı derisini dürtükleyen
Isırıklarıyla kirin,
Vapur tren otobüs
Dolmuşlarla
Taşınıyor varoşlara İstanbul!

Ey gövdesi, gözünün
Görebildiğine pul pul
Parçalanan şehir,
İçtin günlük şırasını
Banliyö treni
Kaygı ve yorgunlukla hıncahınç
Yeni bir güne devirir
Binlerce insanı.

Soluğun
On kez ağız değiştirdiği
Rayları inleten
Ve kerten vagonlarda
Biri var sinirleri yorgunluğu geçerek
Parti gazetesini okuycak kerte
Cüretli ve dinç.

İstanbul, sezmelisin
Senin hantallıklarına yönelir bu hınç
Çekip çevirmeye ayaklarını,
İşte bak kıpırdadı yanındakiler de
Solgun bir günü geçerek
Yakacak suratlarını
Yeni bir günün adı.

Dün
Aşınıyor,
O en büyük mimarın elleriyle
İstanbul'un
Karnı kıpırdadı,
Ve bir kez kararınca inadı
Bir anı, tek satırı kaçırmıycak kadar
Sıkı kavrar hayatı.

BU GECE SİMONOV

Bu gece sen
Kökleri toprağı usulca deşen
Bozkır çiçeğine
Bir testi su getirdin,
Ve onbin yaprağına
Su gibi akan sözlerini
Bir testiyi yetirdin,
Ellerin altmışında da hırçın
Gözlerin şen.

Koltuğunda barışın ekmek torbası
Proleter ceketin, köylü gömleğinle
Nâzım'la kolkola geldin!
Simonov, bu gece sen
Hasreti hızlandıran bereketli bir seldin!
Konuş! Kâh bir mermidir sesin
Kâh göğüs kafesimizdeki kuş!
Sustur mermileri havayı döverek
Seferberlik ağıdı çıkmasın sesimizden!

Simonov anlat,
Gamalı, haç, kokmuş et, tank ve obüsleriyle
Faşizmi nasıl mezarlara sürdün?
Vurarak postallarını iskeletine
Cesedini karlara gömdüğün!
Ve sonra kırkdört milyon ayak
Göğsü halklara siper
Kırkdört milyon ayak
Nasıl koptu yanıbaşından
Yaş göze kin damlatarak.

Simonov, anlat
O kuşatmayı hangi hınçla yardın
Ve gene Alman emekçiyi
Hangi şefkatle
Hangi yiğitlikle sardın,
Leningrat'ta gibi rahat
Sesini gere gere
Simonov anlat
Senin de halkın, bu halk!

Simonov, çünkü sen
İndirmedin silâhından
Tabelasını aşkın,
Analar ne zaman ağlamaz
Kadınlar ne zaman dul
Çocuklar ne zaman öksüz
De Simonov
Neyle sıyrılır, yüzümüzdeki güz.

Simonov, çünkü biz
Yıkıntıları, açlığı, kıtlık taşı çorbasını
Silmedik soframızdan
Ve türküler
Hâlâ yakınıyor ölümden,
De hele, çelik
Ölüm saçmasın artık
Delik koynundan,
De hele, yaşasın barış
Proleter ceketin, köylü gömleğinle
Resimle yüzümüze tabelasını aşkın
Ki terimizden
Fışkırmasın
Savaşa yarış.

DİŞİ GÜL

Nasırlarımızın
Macerasında
Hıncahınç bulvarlarında şehrin
Grev bayırlarında
Ve nehrin
Yatışmış mecrasında
Güvertesinde gövdemizin
Hıncın çayırlarında
Dişisidir gülün barış
Yüreğin Taksim'deki tıpırtısına.
Aşkı
Duvarlara çakan afişlerde
Her diliminde şiirin
Ayakların asfaltı ezişinin biliminde
Dişisidir gülün barış
Hasretle sıçramış
Yumrukların alandaki heykeline.
Ve savaş
Erkeğiyse barışın
Hiç eksilmez öfkemizden,
Silkerek postallarını
Namludan
Bir gülün öbür güle
İlgisini dövüşecek,
Çünkü hayat
Hücreleri birbirine sımsıkı sarılarak
Tohumun, kabuğuyla kavgasıdır hayat.
Ve elbet yaşanacak
Günü gelende
Gencecik ilişkiler içinde
Emeğin karış karış kazandığı
Postallarını savurup atmış
Huyları yeni hayat.

GECEKONDU ÇOCUKLARINDAN ÖĞÜT

Doğrudur, umudun ordularıyız
Ne ana sınırlar onu, ne baba.
Bir gecede dünyayı da gönlümüzce kurarız,
Sabahları darı gibi saçılınca sokağa
Düşleri de kaçırır avuçlarımız,
Çiçekli hayallerden yarınki somun
Daha da ufalır, sofrada her gün
Ve onu da koruyamaz avuçlarımız.

Doğrudur, hayatımız anlamlı
Bir gözde beş kardeş kalınan
Odalarımız küfe doygun ve nemli,
Kim diyebilir tersini
Doyulsa da haylazlığa
Ailede hayat gene bunalımlı,
Bir elinde kitabın, birinde çay bardağı
Hem galiba böylesi daha anlamlı!

Doğrudur, duyarlığımız az da köylü
Vargeller bir gün çocuk taşırsa
Giderim köyüme doğru
Kolay mı olunuyor şehirli,
O değil yine de asıl istediğim
Omuzum düşsün, ayaklarım üşüsün
Bu ikiyüz gazete satılmalı
Alınmalı Ayşe'nin ilâcı.

Doğrudur, kız da sevilir
Kimi öfkeyle olur, kimi şefkatli
Bitirdiyse ilkokulu
İplik fabrikası kısmeti,
Ne de derin özler sarılmayı!
Ama dünya rezil
Ekmek gözler
Oncacık çocuktan horandası.

Doğrudur, kahvedeyiz akşamları
İyi ya, kim o keyfî bunalan
Yoksulluk, dayanışma, azcık siyaset
Ve bolca duman!
Mümkündür ondan iysi, elbet olucak
Çoğalıyor yazıldığımız gazeteler
Günü gelince bunaltıdan
Anlıyoruz kimler kurtulucak.

Ataol ağabey, seni severiz
Bacamızdan tütmese de
Kapı komşumuz, şiirin!
Yalnız birşey var, kendini zorlama
Hayata söz bitmez, ne yazılsa az!
Ozanımız olmak mı özlemin
Özentiyle azarlama duyarlığını
Özlediğimiz
Ve yaşadığın gibi yaz!

İŞKENCEDEKİ DOST

Seni, kitapların arasından
Kelimeleri ekmek bıçağından güzel
Sivrilttiğin için götürdüler.

Seni, halkın yarasına kan aldığın
Açlığa merhem çaldığın için
Saklı ve darmadağın götürdüler.

Seni, gecelerin karasından
Aydınlığın kalbini bulduğun
Her kalbe dolduğun için götürdüler.

Seni, dostların saflarından
Tıklım tıklım bir mitingte
Sıkılı yumruk olup
Hedefe atıldın diye götürdüler.

Şimdi soruyorlar, niçin
Ey mülkiyet düşmanı
Ey vatan haini, niçin
Sefaletle, hayatla
Bunca ilgilendin?

Ve biz biliyoruz ki onlara
Halk için birikmiş damarından
Irmak gibi vereceksin.

Ama vermiyceksin asla
Mekik gibi saplansa acı
Hücrelerin bir bir elense
Çivi çakılsa beynine
Elektrikler sallasa
Her zerresi tellerle dolansa gövdenin
Vermiyceksin bir tekini bile
Dostların gergefinde dokunmuş
Kelimelerin.

İlmik ilmik sökülse
İğneyle çekilse sinirlerin
Etlerin dökülse zemine
Hadi bi daha
Demir ökçesiyle sancı
Çiğnese tepeden tırnağa,
Kitapları unut diye
Akıtsalar gözlerini
Gizliyceksin sırrını yine de merhemin,

Ve sen ki milyonların namusu
Bileceksin, bilecek yüreğin,
Zulmün en son deneyi bu
Acılarımızla, ağıdımızla yenildi
Yenilcek direncimizle, sevincimizle de,
Gözlerin
Bu karar, bu inatla parlasın sade.

MİLİTAN

Şehir uykudadır,
Bütün gün gövdemizde fırtınalar koparan
Dev şehir uykuda.
Zulmün ejderhası gibi gece
Hem de orta yerine sabrın
Savuruyor oklarını
Korkan ve köhne kanunlardan,
Korkan ve köhne kanunlar
Birazdan bir düdük sesi
Kanlı bir cop
Yeni bir, sıkıyönetim
Ve yasaklar bildirisi.

İşte bu an
Küçük bir gecekonduda
Son kertesindedir
Devriyelerin aramaktan yıldığı
Bilinçli ve kararlı bir heyecan!

Üçü erkek, biri kadın
Dört kişi
Eklemeli bir kilim
Yırtık hasır üzerinde
Başlattılar
Yarın için üstlendikleri işi.
İş: bir yığın saman kâğıda
İlkel bir teksirle basılacak
Direnme bildirisi.

Yarın
İlk vardiye işçileri
Çıkar çıkmaz sokağa
Bir grev soluğu seğirtmeli havaya,
Bacaları canlarının buharıyla tüten
Fabrikaya işçiler
İşvereni delirterek
Dalmalı birer birer.

Sokakta bir düdük sesi!
Hadi, diyor kadın
Sıkı tutun elinizi
Daha çabuk
Damlarlar ışığa birazdan.
Sus
Diyor kocası,
Konuşmasın telâş!
Sesi buz
Gözleri
Dimdik isyan!

Yüz kadar sözcük
Bir tomar kâğıt
Onların da söyliyecek bir çift sözü var:
Gün ağarırken, dışarda
Yalnız biz konuşmalıyız
Bir de elleriniz!
Sıkı tutsun dilini yakalanan.

Şehir uykudadır
Bütün gün gövdemizde fırtınalar koparan
Dev şehir uykuda.
Silkelenir gibi dağlar
Az sonra fırtına yeniden başlar.

O zaman
Heybetli, rahat görünüşünü
Uçuklamış dudakları ve kederle hatırlıyarak
İrkilecek
Bütün ömrü işkenceler çizmek olan apartman

Saat beşi buldu.
Üçü erkek, biri kadın
Dört kişi
Dokununca sokağa yüzlerce uykulu göz
Damlatacak bilinçlerine
Kâğıtlarla mürekkebi,
Fabrikaya boşalan istasyonda.

Hayat ne kadar çarpıcı:
Zemherînin hırçın ayazı
Bir gedik arayadursun
Paltonun yıprak eteklerinden,
Bir bardak salep
Ve görevin ciğerlere doldurduğu köz
Nasıl da sıcak!
Karşı balkonda gülümsiyen çiçek
Sırası değil
Ama nerdeyse ellerini ürkütecek.

İşte kuşkulu
Ve de uysal kalabalık
Ayartılmaz, kazanılır
Tek bir gövde olarak
Dökülüyor vagonların ağzından!
İşte ağır ağır, her yürek
Durdurulmaz bir boran!
Ve her an
Dikkatin en son ivmesiyle beklenen
Besleme düdük sesi
Söze cop kavga faslı.

İstasyonun başında
Gözleri kocasında kadının
Yüreğine mekikler inip kalkıyor
Bırakmıyor işini elleri!

Hayat ne kadar çarpıcı :
Soğuk betona dökülen kan
Binlerce nüsha bildiriyi
Beyinlere basarken
İlerliyor grev yerine kalabalık,
Karısı da onlardadır
Ve artık, rahat
Copların arasında.
Sadece gözleriyle konuşuyor militan

Şehir uyanmıştır
Zulmün ejderhası yeni bir yara almış
Ateş
Yanmıştır.

BİLDİRİ

Artık sabrı yasaklıyarak
Arz ederiz kardeşler!
Sömürü ve kan
Bando ve uygun adımla
Geçiyor üzerimizden.
Düne dek bunlara boyun büken
Üçyüz arkadaşımız
Dün dudak büktüler
Ve attılar diye
Delikleri sabırla yamalı
Giysileri üzerinden
Atıldılar işlerinden.
Ekmeğin ve direnmenin
Ellerimizde ikizkardeş gibi
Yapışık nasırlaştığını
Öğreten yedi arkadaşımız
Konuldu hücreye
Sırtlarını coplar oydu.

Sabırsızlıkla arz ederiz kardeşler!
Bilincini üniversite surlarından
Meydanlara sarkıtan
Öğrencilerden üçüne
Ve zulüm dersinde
Umudu işleyen öğretmene
Yine kurşun sıktılar.
Daha birkaç gün önce
Partiye tutunan
Bir yoksul köylü
«Doğanın armağanı
İnsana toprak,
Bir ağanın malı
Binimizin olmalı»
Koparıldı dili
Pankart gibi ünleyince.
Faili meçhul
Değil kardeşler!
Bir yürek bizimle atıyorsa
Hak ettiği tek ücret zulüm.
Kar, bora ve fırtınadan
Kızışır yüreğimiz bizim.
Israrla dayatan bir görev var önümüzde:
Soframızdan
Aldılar son lokmamızı da,
Geriye kahrı kaldı gün boyu çektiğimiz,
İşte çığ olup yuvarlanırken sabır
Direnip kalmalıdır ağızlarında
Direnip
Bu sabır!

GREV

En olmadık yerine yemişçene bıçağı
Ses
Koptu.
Dindi fabrikanın son vınlayan çarkı da
Dindi motorlara
Terle bestelenen şarkı.
Ekmek, acı karanfil
İndi ayrıntıdan bilinç
Sivrildi
İri bir toptu sevinç
Sağ omuzlarında!

Grev!

Silkindi ağırlığından
Onca dev!

Gür bir ses parladı nasır dağından
Açız!
Ve gövdemiz delik deşik!
Tavında sevdamız.
Alnı kırış kırış oyulan
Sen!
Ve sen
Nar çiçeği yüzü
Şimdiden kavlanıp soyulan!
Ve hey
Ayakları geri giden
Hemencecik boş tencere düşünmeye koyulan
Diren!
Kopar faşizmin kancasını derinden!

Ekmeğin şiarı
Sevinç gibi dalgalandı yüzlerinden
Vinç gibi ellerinden dışarı.
Sustu fabrikanın
Sektirmeden dönen çarkı,
En ince vidalara sızdı sessizlik,
Kirişte ağına sarınan örümcek
Kıpırdasa görülecek!

Grev!
Ağzında zulmü içerleten şarkı
Silkindi ağırlığından
Onca dev!

GÖZALTI

Uzun bir gece geçirdik arkadaşlar
Zamanı iplik iplik yaşadık
Aldırmadan nemlenen ciğerlerimize
Katık oldu tütün
Sözümüze.
Yakalandıkları yerden
Dostlar da uyumadı
Düşürdüler afişlerle şehri.

İşkenceden geçmiş harfleri
Hızla derliyerek
Yazı makinesi, teksir
Topluyor halkı mitinge
Sivri ve uykusuz gözlerle
Saatlerce didinilen bildiri.

İşte gün başlarken
Büyük ve kışkırtıcı bir
Gürültü sıçrar içeri.
Gözaltına sığmayan hıncımıza
Dayanamaz, erir
Mapusane demirleri.

Türkülerin
O zulmü yargılayan türkülerin
Tam sırası
Sevda dolu sesimizi
Hayata sargılayan,
Ölenlerin şuramızdaki yarası
Alanda onarılırken.

Ve şimdi coşkun bir gerçektir
Kara duvarlara
Güneşle yapıştırdığımız
İşçilerin ön sırada halkla
İş ekmek hürriyet için
Omuz omuza yürüdüğü afişler.

Bir iş kaldı arkadaşlar yapılcak
Şu hücre duvarları oyulsun ki
Az daha nasırlarımızla
Her birimiz deneyince burda direnmeyi
Saflarımız koşar adım büyüycek
Faşizm
Çürüycektir.

BAHAR BU DEFA

Çekirdeğin isyanıyla bahar
Sıçradı çiçeğin boynuna,
Çiçek
Sanayinin homurtusuna içerleyerek
Alev alev sızlar,
Eşyanın ve duyarlığın üstüne
Sıçradı çekirdeğin isyanıyla
Doğanın koynuna
Taptâze ilişkilerle bahar!

Tam burda işte
Ne varsa hurda ve sakar
Tam burda bir anahtar dönüşüyle
Sustu dizellerin gürültüsü
Umulmadık bir marşa başladı bahar.

Önde işçiler
Panzerleri yara yara
İlerliyor iri adımlarla kitle,
Yetmişiki sazın sözüyle orkestra
Binlerce ağızdan alana hükmeder.

Az sonra
Çevrilicek
Alnımızı gölgeliyen
Kirli eski bir sayfa.

Çünkü bu defa
Emeğe batırılmış karanfil
Marşlar, pankartlarla geldi
Bir mayıs öfkesiyle
Karanlığı deldi bahar,
Çünkü bu defâ
İşçilerin gönlüne yâr
Ayak sesleriyle
Taksim'de bahar.

Yurdumda şimdiye kadar
Göğüsleri senmiş, dudakları sarkık
Karnında cılız bir çocukla
Dolaşan mayıs
Doğuruyor artık!
Taksim
Yoğuruyor artık
Emeğin hamurundan
Ağrı'dan yüce dağlar!
Dünyaya ter yağmurundan
Bir şarkı daha:
Sesleyin
Kürenin her zerresine terleyen
Kardeşler,
Merhemledi elli yıllık yaramı
Bir Mayıs
Proletarya Bayramı!
Ülkemde, benim de artık
İşçi adıyla başlar
Her mayıs, Taksim'de bahar.

SEYDİŞEHİRLİ İŞÇİ ANLATIYOR

Toprak
Ağrılar içinde
Yol yol çatlak.
Günler
Zifiri keder.

Yağmur
Borç türkümüz
Yaşamak boğazımda ur.
Gönül yorgun
Sevincin yurdunu terketti gönül,
Uzak bir sevdadır somun.

Bir sabah yönüm
Doğruluncaya dek şehre
Dönüm dönüm eksildik
Hayattan,
Göğü sendeleten dumanlar
Homurtulara
Vuruncaya dek önüm.

Sonra doludizgin ürkek
İlk kez ekmeğime rehin
Âletleri heyecanla irdeliyerek
Mülkümün dışında ellerim.

Artık makinelere kayıtlıyım
Nasırlarımda maden sertliği
Kazanlara cesaretle sokularak
Gürültüyle ferahlama devresindeyim,
Harfleri ter damlası kitaplara
Atıyor acemiliği gözlerim,
Mertliği böylesine hiç bilmedim
Nasıl dikilirmiş kelimeler
Savunmaya kaslarımın bedelini,
Bir gazeteyi anlıyarak okumak
Yüzünü yur gibi beynini yumak
Nasıl da gururlu iş
Onurludur savaşmak.

Özenmiyor değil kimi gün ekine
Özler gibi yârini bu eller,
Ama mühürlemiş makine
Grev çağrıları, bildiriler
Tâ derine işlemiş
Kovermiyor geriye.
Tohum saçılırca tarlaya
Kafama birşeyler ekiliyor
Ve öyle de boy atıyor ki
Ne güle benziyor hızı
Ne buğdaya
Ayrılmak beynimi deler.

Ve ben, şaşılacak şey
Hiç ummazdım kendimden
Bu kadar isteyerek, bu kadar yalçın
Yeni bir vidasını döndüreceğimi hayatın.
Ücretleri ve artık değeri
Bir dakika ziyansız
Öğrenmenin vazgeçilmez kararı
Koşturuyor beni broşürlere
Koşturuyor yarın
Sınıfımın emrinde
Randımanı daha coşkun makinelere.

İşte bu kadarına dayanılmaz
Adım bir tehlike işareti artık
Sendikayı, sınıfları ve kavgayı
Kollarım Partinin açlığını duyarak
Çalışmadaki hızla uyanılmaz!
Sermayenin devriyesi haytalar
Uyanışımızı ısırırlar!

Makinelere kayıtlıyım artık
Nasırlarımda maden sertliği
Dünyaya el ediyor kalbim,
Kinimin üstüne damlıyor
Ölen kardeşlerin kanı.

Diyorum ki burda: Acıyı
Seydişehir de öğretecek düşmana,
Belki biraz aksar, oyalanır
Birkaç çocuğunu verir, yaralanır
Döndürecek ama hayatın
Yeni vidasını!

ASLOLAN

Zil zurna kan sarhoşları
Cellâtlar
Derdiniz azılı
Alnınıza çimentoyla yazılı ecel,
Ömrü sonsuz
Hasreti amansız çocuk
Tekmeliyor sermayenin rahmini.
Budur tırmandıran sizi sıradağlarımıza,
Bundandır
Hayatı cinayetle kirlettiğiniz.

Şaşı nişancılar!
Dün terimizeydi attığınız
Derimize de nişanlayın bugün.
Böğrü mermilerle döğmelenmiş işçiler
Panzerleri ve surları aralıyarak
Ve işte en olmaz yerinizden
Cephe gerinizden yaralıyarak
Suratınızda patlıyor her pankart!
Sersemliyor halkın gözlerini görünce
Alanlara yuvalanan ihanet.

Kardeşler, onların
Bin vuruş yankılanır açtıkları yaradan
Nakış nakış işliyorsa Partimiz
Kitleleri ısrarla, sıradan.
Ancak bir ders var ki halkların
Evet, kan mürekkeple yazdı halklar:
Aslolan her deneyde, kırımda
İşçilere tutunarak
Kardeşler, aslolan
En az kanla kurtulmaktır yaradan!

AKACAK BEŞYOL'A GECEKONDULAR

Birden afalladı teleksler
Rotatifler şaştı
İrkildi harfler,
Direnince fotoğraf da
İkinciye düzeltildi gazeteler.
Başyazar duraladı,
Sigara pakedini buruşturarak
Kaygıyla turaladı sorumlu müdür,
Tulumları mürekkep kokan işçiler
Sezdirmeden güldüler.

Hepi topu şuydu oysa
Yüzleri dalgalıyan son haber:
Sosyalist, demokrat, yurtsever kardeş
Sancaktül'e omuz ver!

Sancaktül
Zırhlı tomurcuğu delen
Delifişek bir gül
Gibi patladı,
Şakladı suratında nazi artığın
Aylardır
Kavgaya sevda kadar inanıp
Yarayı tuza banıp
Çekilen kahır,
Sınıf duygusu denen cevher!

Seni, hey
Tuna boylarında
Faşizme can koyan
Partizanların
Gözlerini oyan
Kirli hançer!
İşte artık sertliğin
İşçilerin ateşinde eriyip gider.

Yakında rotatifler
En deli puntolarla dizecek
Sancaktül'de grev!
Öyle uysal, ürkek değil
Tül dokur gibi titrek değil
Bir koldan inecek şartel!

Göğsümüz bir barikat
Hıncımız bendinden boşanmış Fırat
Akacak Beşyol'a gecekondular
İtleri sürüp
Sözleşme imzasını sökene kadar.

ÇELTEK'İN KÖMÜR TÜRKÜSÜ

Bu sıra
Azdı yine kara suratlı ekmek
Azdı yine açık saldırılarıyle
Teroburları ve ortakları,
İstiyorlar
Daha çok sömürerek
Daha çabuk düşürmek
Delikanlı gövdeleri mezara.
Bu sıra
Her gün daha düz
Habire çiğneniyoruz!

Sömürün bre
Kazanlara, fırınlara
Tonya'dan getirdik bu koru,
Kayadüzü'nden, Merzifon'dan getirdik.
Biz karınca inadıyla her gün daha gürbüz
Dehlizlerden
Gün ışığına yuvarlıyoruz.
Siz: fabrikalara, şirketlere
Bankalara, tahvillere
Zincirlere doğru sürün.
Sömürün
Kuvvetle basın ökçenizi
Açlıktan sarpa sarmış bu ömrün
Çözün gevşiyen iplerini,
Göremeden karanlığa kınalanmış dölümü
Gülemeden şafağa
Kaldırın kömürün koynundaki ölümü.

Kömür
Çeltek'te hayatı yatıranlara
Kara sevdalı dünür!
Yeter bre, dür gayrı bu kirli yoz defteri
Zulmün sarı sıcağında
Grizu kadar birden
Alev aldı öfkemiz,
Grevdeyiz!
Hız ver direnişe kömür
Hız ver yalım inişe.

Kömür
Teroburların senin
Akrepten daha sinsi ve nankör,
Çeltek linyit ocağında
Dayanamadılar
Dehlizlere apak gülen yüzümüze,
Kundak soktular
Dostlardan kan sızdırdılar
Grevimize.

Neydi o, günlerce
Omuzlarımız yapıştı birbirine
Halay çektik
Kuduran öfkelerine.
Suyu bitene su
Umutsuza umut
Güçsüze güç yetirdik!
Ve işte ölenlerin hâlâ
Yumrukları sıkılıdır omuzlarımızda
Hâlâ başlarına belâ.

Kömür
Bu senin ettiğin küfür
Bu sarı çıyanların canımıza yettiği
Ne kâğıda sığar, ne de mermere.
Ama şu çıplak sözleri
Kondur unutmadan, hayınlık defterine:
Fırladı ocaklardan uykusunu yenen dev
Katillerin böğründe patlamaya kararlı
Acıya ve kine doymuş karbondur
Sosyalizmin ateşiyle besili hıncı.

Ciğerlerimize küf
Dostluğa kan sızdıran
Ambarı kalleş kömür!
Biz de şunu:

Tetik değilse yürek
Kazandığı mevzileri
Canla ödermiş geri
Öğrendik!
Boşuna denmemiş grev
Kavganın harman yeri.

Dün
Toprağa aç acına sürgün
Ter yükledik vargellere,
Bugün
Partimizden selâm aldık
Kan taşıdık yediveren güllere,
Yarın
Dünyaya haber saldık
Zincirleri kıra kıra
Vuracağız engellere.

YÜRÜYEN

Acıları
Özlemleri
Açlıkları eğirip
Gül dalına süt emdiren analar

Gözleri
Yüreği
Kurşunlara seğirip
Kollarına kin emdiren analar

Çileyi
Kaygıyı
Umudu alanlara serip
Kollarına kin emdiren analar

Haydin, yarına
Oğulların, kızların yas çelengiyle
Bir tutam hınç
Bin dilim direnç
Umudu ölüme katık edin analar!
Göğsünüzden çiçekleri silen kana
Oğlunuzdur, kızınızdır her biri
Sivrilsin sesinizde onbinlerce genç.

Savulun!
Pankartları gözyaşının yünü
Öfkenin mekiğiyle ören
Analardır yürüyen.

HAZİRAN

Yüzünün zulasında
Kahırla saklı tuz
Döktü boyasını
Şanlı bir terle hücrelerinden.
Şanlı bir terle
Ocakların, tezgâhların oyasını
Kızgın bağrına şehrin
Döktü tuncunu ellerin.
Söktü şafak
Demir döküm balyozu
Her vardiya kıvılcımlar saçarak.
Kalbin
Küçücük pınarlardan oyarak
Acının kayasını
Göğsünü zorlar, iteler gardiyanı,
Defneder hazirana öfkendeki sabrı
Adından sızlanışları.

Haziran
Ellerinin huyunu
Toprağın kımıltısı kadar sâkin
Makinelerin rahmine karan
Alana sereserpe taşıran aydır,
Sığ ve kederli ırmakları
Coşkun sularıyle hızlandıran ilk çaydır,
Şahmerdandır haziran.

Tanklar ve mekanizma sesleri şaşkın
Gevşiyor altında ayaklarının,
Sana hıncı
Zoraki yükledikleri bir er
Yüreğiyle sarılıyor kollarına,
Batıyor dudakları gülümsedikçe
Sırrı ellerinle çözülecek hasrete,
Ülkende ilk kez tutunuyor sefalet
Ayrı dehlizlerden gelerek
Çıkışta aynı sefalete.

Haziran
Uzun bir susuşun
Erteli uğultularla
Kabuğunu deldiği ilk mücadele,
Haziran
Mermilerin gül açtığı göğsüne
Tüm ezilenlerle yaslanan
Zulümle kıyaslanan ilk zelzele.

Köprüler geçiliyor,
Korkunun tebdil yürüyüşü
Çıkardı feraceyi kanlı suratından
Karşına coplar ve silâhlarla dikiliyor
Açılıyor Galata,
Proleterya
Nakşederek İstanbul'a hünerini
Saçılıyor yepyeni tohumlarla hayata.

Haziran
Odur alnımıza bu sevdayı
Kartal'da Gebze'de Beyazıt ve Şişli'de
Bilimin merceğiyle yazdıran,
Yaşıyor, İstanbul'da Adana ve İzmir'de
Yaşıyor toprakta, havada ve demirde.
Haziran
Gülüdür kurtuluşun alnımızda kızaran.

SABRIMIZ ARTIK

İşçiler
Koca bir gövdede yüzbinlerce kolun
Şiddetiyle silkindiler
Aktılar yüzüne İstanbul'un.
O terli özgürlük kokusu
Ekmek kokusu
Ve ekmeğe buharlaşan su
Dalgalandı göğsünden İstanbul'un.
Halkalı, İstinye, Gebze'ye kadar
Kazanıyor şehri genç ayaklar.
Ve o şehir ki onlara şehvetle hazır
Kanlı pazarın acısından
Hazirana onur kazır .

Onurludur İstanbul
Çünkü hep güzel ve önde olmuştur,
Deneylidir
Delikanlıdır
Alımlıdır yaraları
Surları köleliğin ünlü hatırasıdır,
Gecekonduları
Şehrin ufuklarından
Büyüyen kavgaların tan ağartısıdır
Ve karnında
Hiçbir türlü giderilmez kıpırtılar saklıdır.

Onurludur İstanbul
Trakya'dır, Maraş'tır, en çok da Mardin
Tütündür Ege'de, Rize'de çaydır,
Bin yiğidi bir kötüye kul eder de pamuk çeltik
Çukurova'da
Öldürmez kahır
İşte onun da dermanı İstanbul'dadır.

Ve ayaklarında o dermanla
İşçiler
Nehir nehir
Tıkanmaz bir yürüyüştedir.
Meydanları tüfekler
Zulüm, postal
Ölüm bekler,
Varsın olsun
Patladı göğüslerden
Yerleşti meydanlara yürekler.

Tarihin daracık dönemecinden
Kocaman bir alana kıvrıldılar
Sığmadılar
Delemedi koca göğsü namlular
Yüzbinlerden ikisinin kanını
Ancak o kadarını
Sağdı namlular,
Ve onlar yürüyen bir dağdı ki
Çaresiz geriledi cellâtları emeğin.

Kurşunlara gidenlerden önde bir kadın
Sarıyor düşenin yarasına
Taç yapraklarını bu büyük aşkın:
Kardeşim, gözün kalmasın arkada
Hıncından ve kanından
Hem de erkek çocuğu yaparım yapmasına
Budur gündemdeki kin
Türkülerde, ekmekte ve kavgada.
Çünkü her vardiya beterli ve aydınlık
Çağın hammaddesi işkence ve sabır
İşçisi yürek
Üretimi kavgadır,
Toprağa sızan
Yeni açmış gül yaşındaki kan
Adımızı bir daha büyüttü marşa
«Adımız işçi sınıfıdır
Yurdumuz bütün cihan»
Ve sabrımız
Artık meydanlara yerleşerek
Sabrımız artık tüfek.

ELBET

Çilenin, direncin
Silinmez anısı onsekiz adam
Silindi Profilo'da ekmeğin adından.
Onlar
Ve umutları
Onların yüzünde buluşan
İkibin adam
Duyurdular çünkü dün bütün yurda
Kalbinde olduklarını hayatın.
Ellerinin içinde
Kafalarının dışında büyüyen hayat
Biraz daha açıklandı bilinçlerine.
İşte buna hiçbirşeyle dayanamaz Jak!
İşçilerin yıllardır boyun eğen elleri
Bugün yumruklar takınmıştır
Sıyrılmıştır yivlerden bilinçleri.
Öyleyse atılsınlar
Yüzleşmesin elleriyle makineler.

Onlar, soğutmadan
Yenden doladılar bileklerine öfkeyi,
Göçük avurtlarını sesle doldurdular
Bir işaretle kestikleri şarkıyı
Bir daha başlattılar
Bir daha gümledi grev davulu.
Ve damdaki adamların her biri
Sayfaları harlıyan birer bildiri.

Sesini Amerikan purosuyla yatıştırarak
Duygu avındadır Jak.
Toprağa damlıyan gözyaşları
Şıngırdadı yitirdiği dolarları
Ve gülmeler sarsaladı havayı.
Coplara çarpasıcalar
Hınçlarını nasıl da hep birden sallıyorlar
Sessizce kaynadıkları yerden
Nasıl da hep birden
Ses alıyorlar.
Çaresiz ödülledi silâhları Jak
Yıldızlandı omuzları.
Kabukları bombadan, mermiden
Altı panzer
Hızlandı miğferli böcekler,
Sırtlarında
İşçilerin ördüğü çelik yelekler.

İşçiydiler!
Güçlerinin şırasından
Doğayı makinede ekmek ve gül yapar
İzinsiz dokunmaya ürker
O güle tapardılar.
Ve sonra usul usul
Kavel'de
Gamak'ta
Ve sonra ansızın
Haziran'da, Eylül'de
Surlardan
Gedikler kopardılar
Ve zulmün heryerinde amansız bir kanama!

Profilo'nun damında
Bir avuçtular
İnançları biraz daha kıvamında
Eksik, kilitli, aç
Betonun alnında çiçek açtılar.
Ülkede ve dünyadaki
Bütün yumruklarını toplarsan
Bir avuçtular göğün
Hohladıkça buğulanan camında.
Öylesine sıkılmış bir avuç ki bu
Saldıranın boynunda
Mengene iki kutbu.

Bir ara kıyıldılar açlıktan
Gecikmedi, yedekteki mermi gibi yetişti
Dostlardan ekmek.
Sıcacık kokusunda ne güzel
Lokmayı ortak bir umuda banmak
Başının üzerinde tadı bambaşka gök
O umut için dövüşmek
Yanmak!

Gece bastırırken
Marşlara, türkülere, tütünlere karışık
Daladı yüzlerini hüzün de.
Az ilerdeki akasya, su içtikleri büfe
Aşağılarda acıya yıkanan gecekondu
Kalın bir küfe, zırha sarınmış gibi
Şu an onları içinde duymuyordu
Ve daha dün şarteli bir elden çeken dostlar
Kirpikleri kahırla, sıkıntıyla yanarak
Yine de uyuyordu
Uyuyordu binlerce sancılı kondu.

Şafak
Sızıyor ağrısından gecenin
Maddenin derisinde kan lekesi yakarak.
Ve belli sancılı gelişinden
Kan
Mutlaka boşanacak.
Ve şu günler akmasın
Biriksindi aslında kan.
Olsun, ey öfke
Sırası gelirse duraksamadan
Saldırganın şakağını çökertmeye hazırlan.

Henüz yoksundur öfke
Partide billûrlaşan ışıktan.
Yaman bir silâhtır ama bu sabah
Sesleri, halkın da dayancını kavrayan:
Kardeşler, omuz verin
Umutla, hakla ördüğümüz bu siper
Düşmesin karanlığa.
Ve yüklenildi çembere soluk soluğa.

Büküldüler ama yenilmediler.
Terimizi Jak, ışığımızı bunlar
Der demez vurulduysa Yakup Keser
Yenilmedi onlar.
Yumruğu örse inerken
Bir görse şimdi Kozlu'daki yeğenler
Dedi ya Sefer
Karnındaki çocuğuyla Seher
Geçirdi ya tırnaklarını meşin suratlarına
Yenilmedi onlar!
Ve çünkü oldu olası işçi Memet
Perçinleyecek iktidara halkın adını
Buna ölesiye yeminli ve hasret.

Sevinç
Gecikmez elbet!
Bu şiddet elbet çürüyecek.
İş, ekmek, hürriyet şarkıları
Bir gün bırakır gerilerde büsbütün
Çarpıtılmış alkışları.
Partiyle soluk soluğa
Çarpan ellerle yürünecek.
Günü gelsin, elbet
Sallıyacak köklerinden
Zulmü
Sağlıklı bir nöbet.

ATILAN İŞÇİNİN YENİ YIL DEMECİ

Yarın
Üç yüz altmış beş tam
Bir bölü dört
Vidalı
Zaman
Dönecektir
Son vidasını da.
Kıvrımları
Ellerime düşer ilkin
O vidaların,
Yüzümde ustalaşır
Sesime
Uyanan bir öfkenin
Filizlerini taşır.

Her dişinde kurşunların yaladığı grevler
Böğrümüzü ansızın
Dalayan ölüm
Mitinglerin
Toplantıların
Beyinleri sarsaladığı yıl
Hayat
Yaralıdır,
Ekmek, kanla
Ter acıyla tartılır.

Hay gülüm, dayanırız
Pınarlar gibi duru
Işıklardan derin
Her sabah öncekinden ileri uyanırız.
Ve nasıl şaşırtır grev halayları
Ardarda gümleyen davul
Nasıl şaşırtır eylül
Faşizmin
Ayaklarımıza sersemce
Doladığı olayları.

Yılın
Bir yanağı yâr
Öbürü hayın,
Ve çenesinde bir de bakmışsın
Hayın çenelerde yumruklarımın
Yumruklarım her yılkinden daha şirin kıpırdar

Yarın daha bir sevdalıdır ellerim
Hayat için sıkılmaya,
Ben onu kan
Ve terimin
Terimin harcıyla örüldü dünya.
Ekmeğe dürüm ettim de
Sızısını derimin
Yedim, kahrı da.
Ama yarın bir yeni kavgada
Daha bir boylanacak cesaretim.

Yeni yıl kutlu olsun ellerimize
Kurtuluş biletini kendi yaratan
İşçi kardeşlerim!

DURALANMIYACAKTIR, HAYIR!

Tepindikçe gövdesinde inat adımlar
Kavlıyor ziftleri asfaltın.
İşte koca ırmakların sağdığı sel adımlar
Ürküntüyü sıyırır
Göğsümüzü atılgan sesler için durular.
Sevgili günlerde tanıdığımız gülle
Hızlandık
Göğsümüzde acımasız yalımlar
Bahar gibi yürüyoruz
Bahar gibi sağlıklı ve cüretli.
Ve şubat başında bu erken bahar
Kanımız şefkatine tay gibi kıpırdar,
O bize dudağını, nar göğüslerini
O bize erkenden
Hıncımızı daha derin kıvrımlara soyar.

Ankara bu havada
Omuzları alabildiğine açık
Yüreği sığmaz olmuş artık
Bezgin taktığı yıprak güllere,
Delikanlı güllere çalımlanıyor.
Ve dört bir yarasından ülkenin
Koynunu karanfiller aralar
Dağları savurup
İrdeler yüzünü genç ışıklar.

Şehrin alnında halk
Yürüyor
Boynunu kan izleri saplamış
Sancısını ovalıyarak.
Bu göğüs dolusu iyiliklere
Hele sancısına uyarak
Sıçrayışına halkın
Kolay alışamıyacaktır hayat,
Çünkü biz hayata oldukça hızlı
Beterinden şaşırtarak yenden atıldık.
Yüzüne çarparken omuz omza
Soluğumuz sevdalıdır,
Yumruğumuz omzunda yakıcı, sert
Yumruğumuz omzunda bahar dalıdır.
O bu hızlı geçilmeye içerleyerek
Aşka daha uzun süre
Panzerler sürecek kirli eliyle.

Yürüyoruz. Reklâmlar, ilânlar sarkıyor hıncımıza
Ve biz özellikle marşları
Özellikle afişleri umursuyoruz.
İlerde panzerler sarkıyor alana
İlerliyoruz! Çünkü biz yaramızı azdıran acıları
Daha dünkü ölümü, içtiğimiz andı
Bugünlere topladık,
Çünkü biz umudun kavga çağında
Yılgınlığı silkeledik, ellerimiz
Öfkeli duruşlarda, mertlik dağında.
Bu öfkeye iyi gider dost
Bir sigara taşradan, sesini de ver
Pek yürünsün
Hıncımız duyarlığını toplasın da.

Sıvaları kavlamış yapılar önündeyiz.
Yüreği hırpalanmış bir ana
Sıralıyor yüreğini saflarımıza,
Bakışları hasretli bir sızıyı andırır
Ve sessiz, yana yana
Yumruklarımıza gülümsemeye hazır.

Her yüzüne konuyoruz işte şehrin.
Kederi dağıtıp direnci koyuyoruz.
Miğferli yüzlerdeyse tartaklanırız
Sanki yazılı birer paçavradırlar
Sökülür sözlerimiz çıtalarından
Yarar biryerlerinize alın
Ama bizde bırakmayın sesimizi sakın.
Çünkü biz o pankartları sesimize sardık
Havaya gerilmesiyle kollarımızın
İşte onardık.

Herşeyimiz yoklandı, kalbimiz de
Buldular!
Boşandıramadılar oluklarından
Halktır yatağı
Savrulur mu oradan bu umut ve kin!
Ve delmişse yatağını kan
Tepeden tırnağa sallar
Artık boğar.

Ve şimdi şehrin omuzlarında
Binlerce adamla uyanır alan.
Mutlak birbirini hiç tanımamış
Aşkları, sözleri, davranışları
Alana ayni hızla damlamış
Sallıyoruz alanı yüzbin adam.
Faşizme geçit yok! Açlığa son!
Sesimiz mermi.

Kocaman gedikler açılıyor bağrında
Deliyor sesler zulmün omurgasını.
Ah, ama kim
Kim o burjuvazinin
Çıbanına derman olan?
Böğrümüze mermileri nişanlamış
Kim onlar
Cinayete içimizden ferman olanlar?

Ah, kavgayı kendini vurmak sanan!
Omzumuz sendelemedi bile
Alındık, duraladık sadece,
Ey kendi omzuna saldıran kol
Ey düzmece, ey riyâ sol!
Halkı sen de yordun zulmün saldırısı kadar,
Ve şimdi halkın gözlerinde sana da aynı kordan
Acımasız bir kinin acımasız hıncı var.

Yaralılarımızı kucaklıyoruz,
Uzun erimli kavganın çelik militanları
Savunuyor iki ateş arasında halkı,
Çamlara, çimenlere, panzerlere çarpıyoruz
Az daha durulanıp daha çok kavrıyoruz
Ateş gibi acı, yakıcı bir deney!
Ey dostâne sokuluşlar
Hayın vuruşlarla
Kanatılan yürüyüş,
Ey büyük hayat, bir yara daha aldın
Ama kalbin, sağlıklı ve genç
Bu vuruş artık davranamıyacak sana
Denedin ve yenilmedin!
Her gün yeni silâha sarılsa da cinayet
Sendeki cesaretin dermanı yok
Hayır
Bir daha yanlışlara duralanmıyacaktır!

YAŞASIN

Bu şehir on yıl önce de gürültülü kıpırdaktı
Ama bunca ileri atılamıyordu daha.
Yumruğumuz beceriksiz sesimiz unutkan
En iyimiz ıssızca yüreklendi kitaplara
Ve zulmeti yara yara
Sıkılmayı da bilirmiş meğer
Somunları kavrayan cevher

Yıllar.. ne yıllar hayat
Kondumuzda terleyip konaklarda gerindi,
İçinde dinamitler uğuldayan nar
Göğüs göğse savaşarak
Atıldık memelerine ey hayat!
Tozlanan, daralan yüreğimizi
İlk amele grevinde
Marks'ta, Lenin'de
Dönüp o en büyük yürüyüşte yıkayarak
Terimizle sürmeler takınan
Ey hayat, doğrulduk
Omzundan fırlayan amansız yumruk olup.
Ve işte dağ doruklarından da dik
Hedefe: onikiye sivrildik.
Yeter damarımızdan oluk oluk giden kan
Ey kızıl ışıkta kırpışan gözler
Ey işçiler, emekçiler, halk
Toparlan, kalk!
Ve sen, Partimiz
En güzel kollarla kucakla bizi
Umudu aydınlat, şanlı yiğidimiz!
Yaşasın bilimi senden sağarak
Gelişen sınıfımız,
Yaşasın, kazanmayı
Yırtıcı umutlarla özleten hayat!

PARTİNİN

Bir eylem!
Silindirde hızın, parmaklarda terin
Dondukları bir eylem!
İşte onu tartışıyor saatlerdir işyeri.
Onlardan
Sefertasına günlük aşından önce
Gerçeğin son baskısını koyanlardan biri
İşte onun
Yemek arasında bile
Dünyayı okumaktan
Sancıyan gözleri
Parlıyor
Mekikleri en son sese kilitleyerekten.
O önerdi şartellerin inişini
Tuz boyalı gömleklerde
O gördü kan lekelerini.
Çünkü o yüzüne her gün
Afişleri dokumaktan alamadığı yüzüne
Acıyı terkedip
Zaferin girintilerini oydu.
Kardeşler, soluğumuza üslense faşizm
Tırmanamaz sesimize,
Bir vidanın eksilmesi
Öksürük sesi
Makinelerin
İşaretimiz bizim.
İşte ordadır
Beyni Partinin
Gezinir sinirlerinde işçilerin.

Fakültede dağlı kalbi gençlerin
Yumruğunda halkının çilesi ayaklanan
Üç öğrenci
Koparıldı dostların omuzlarından
Güpegündüz.
Bıyıklarını tütünün sararttığı genç
Haykırıyor: sert, hüzünsüz.
Gömelim şehitlerimizi ağıdına halkın!
Okul duvarlarına, sokak başlarına
Onları anlatın.
İşte ordadır ayağı Partinin
İzindeki militanıyle
Gençliğin yürüyen denizinde.

Köylerde durmadan yakınılır,
Başağı besili de parlasa
Cılız bir saptır ambarda buğdayımız.
Boşandırdı elimizi batozlar
Şimden geri toprak
Bir kadın gibi değil
Çekici ve kıvrak.
Bir ses fırlar o zaman
Hanelerin nabzından:
Komşular, miting!
Gördük, işçiler
Çekilince makinadan
Sürücüsüz traktöre benziyor makina
Demek odur okuyan
Tüccarın da canına.
Ordadır işte kulağı Partinin
Nabzında tek militanıyla köyün
Şavkır umudun ağzında.

Doğuda birbirine çevrili namluya
Açlığın hıncını sürmelidir,
Işıyacaktır o zaman gözleri
Bütün ırmakların aktığı suya.
Şehvetle özledi çünkü onlar
Ekmeği hürriyetle.
Ve dünkü yanık ses
Bugün ayağa kalkık:
Kavgası emekçilerin
Ararat ve Aras gibi kardeş.
İşte ordadır dili Partinin
Yüreğini uzatmış
Söküyor kilidini kardeşinin.

Ne büyük ağrıdır bir ana için
Günaşırı düşmesi sırtımıza hançerin.
Ekmeğe, çaya çivilenen ağırlık
Nasıl da sökülmüyor çakıldığı yerden.
Sokaklarda dağınık
Çarpık bir öfkeyle
Kıvranan kalabalık
Bir dal arar tutunacak,
Bir dal ki
Tutununca kopmıyacak.
Ordadır elleri Partinin
Örgütler halkını
Dokularına kavganın.

Ve o ki damarları vardır
Daralırsa gerçeği dokulardan sızdırır
Devrimci
Turnusolundur Parti !
Uygula kendini ona
Çünkü ancak onunladır yüreğinin bereketi.

İÇİNDEKİLER **Sayfa**

sancıyor sözlerim 7
şiirim açılır 12
açlığı sargılayan 17
bir fotoğraf 19
emeğin doğasını 22
sevginin dağlardaki kalbine 24
aydın küçük burjuvanın zorunlu intiharı ... 26
koltuğumda kitaplar 29
aşka da 31
aşk asıldır 33
sevgilimin adı ne 35
amansız yenilenen kanla 37
eylemdedir sevdamız 40
ısrarla 45
partili işçinin marşı 47
mayısta proletarya 48
işçinin diyalektiği 51
onbeş şubat 53
kıyafetindir 55
töb-der marşı 57
gecekondu 58
yenibir günün adı 60
bu gece simonov 62
dişi gül 64
gecekondu çocuklarından öğüt 65
işkencedeki dost 67
militan 69
bildiri 73
grev 75
gözaltı 77
bahar bu defa 79
seydişehirli işçi anlatıyor 81
aslolan 84

akacak beşyola gecekondular 85
çelteğin kömür türküsü 87
yürüyen 90
haziran 91
sabrımız artık 93
elbet 96
atılan işçinin yeni yıl demeci 101
duralanmıyacaktır, hayır 103
yaşasın 107
partinin 108

ŞİLİ DUYARLIĞI

şairin devrimci şiir çevrelerinde
büyük yankılar uyandıran
birinci baskısı tükenmek üzere olan
ilk şiir kitabı
96 sayfa, 10 TL.

SANA SÖZLÜ OLDUĞUM TÜRKÜ

Seyyit Nezir'in
güneydoğuyu şiirleştirdiği
üçüncü kitabı
YAKINDA ÇIKIYOR

TAN DAĞITIM
kitabı, dergi, afiş dağıtımıyla bütün kitapçıların
ve kitapseverlerin hizmetinde
ADRES : Başmusahip sok. Tan Ap. 10/2
Cağaloğlu/İSTANBUL

seyyit nezir

ISRARLA

AZ SONRA
ÇEVRİLECEK
ALNIMIZI GÖLGELİYEN
KİRLİ ESKİ BİR SAYFA.
ÇÜNKÜ BU DEFA
EMEĞE BATIRILMIŞ KARANFİL
MARŞLAR, PANKARTLARLA GELDİ
BİR MAYIS ÖFKESİYLE
KARANLIĞI DELDİ BAHAR,
ÇÜNKÜ BU DEFA
İŞÇİLERİN GÖNLÜNE YÂR
AYAK SESLERİYLE
TAKSİM'DE BAHAR.

Şairin ilk kitabı **ŞİLİ DUYARLIĞI** için neler dediler:

Uzun şiirlerde genellikle görülen bir eksiklik vardır, yineleme. Seyyit NEZİR pek düşmüyor bu hataya. Bu yüzden yinelemenin getirdiği sıkıcılık da yok. Şiir soluksuz okunuyor baştan sona.... Bir halkın savaşımını tüm görkemiyle ve destan tadıyla tanımak istiyorsanız okumalısınız Seyyit NEZİR'in Şili Duyarlığı'nı.

OSMAN ÇALIŞKAN, DÖNEMEÇ, SAYI 13.

Şili Duyarlığı, belgesel niteliği ve tiplemenin başarısı yanında, özgün ve çarpıcı buluşlarla örülmüş, uzun soluklu bir destan görünümünde... İlk yapıt olmasına karşın Şili Duyarlığı'yla Seyyit NEZİR, belirli bir düzeyin üstünde, özgün bir şiir çizgisi tutturmuştur. Şiirimizin uzun soluklu bir şair kazanmaması için hiçbir neden yoktur.

FAHRETTİN DEMİR, YENİ TOPLUM, SAYI 16-17.

FİATI : 12,50 TL.